

MANUAL AVTALSMALL FÖR GRAVGRÄVNINGSBETEN (2010-01-27)

1. BYGGBRANSCHENS STANDARDAVTAL

Vid upphandling av totalentreprenader, dvs. där entreprenören i förhållande till beställaren ansvarar för såväl projektering som utförande, skall Allmänna Bestämmelser för totalentreprenader avseende byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader (ABT 06) användas. Att ansvaret för projektering åvilar entreprenören innebär att entreprenören skall uppfylla de funktionskrav som uppställs i avtalet, men välja vilken teknisk lösning som skall användas för att nå denna funktion. Om beställaren förutom ett funktionskrav, t.ex. grav av vissa särskilda mått, har krav på att viss teknisk lösning skall användas för att uppnå avtalad funktion, t.ex. att grävning skall företas för hand, gäller denna föreskrift för entreprenören.

För att ovan angivna standardavtal skall bli gällande måste parterna avtala om det. Inget av standardavtalen gäller alltså "automatiskt".

ABT 06 kan beställas från Svensk Byggtjänst, 08-457 10 00 eller direkt på www.byggbokhandeln.com.

2. RAMAVTAL FÖR GRAVGRÄVNINGSBETEN

2.1 Upphandling av en entreprenör på ett ramavtal

För mindre arbeten av återkommande karaktär såsom grävningensarbeten för gravar är det praktiskt att kunna handla upp en entreprenör på ett ramavtal. Varje gång arbeten sedan skall utföras kan de beställas med hänvisning till det gällande ramavtalet utan särskilda administrativa föreskrifter och prisdiskussioner. Observera att upphandling av ramavtalet skall ske i konkurrens enligt gängse upphandlingsregler.

Ramavtalet består av själva ramavtalet och 3 bilagor. Bilaga 1 är de individuella orderbekräftelserna som skall användas varje gång det sker en beställning av arbeten enligt ramavtalet. Bilaga 2 är en enkel AF-del (administrativa föreskrifter) som gäller för alla arbeten som beställs enligt ramavtalet. Bilaga 3 är parternas överenskommelse om principerna för entreprenörens prissättning för de arbeten som utförs enligt varje avrop.

2.2 Mallen för ramavtal

Beställaren och entreprenören skall noggrant gå igenom själva ramavtalet och dess bilagor. När parterna är överens om innehållet kan ramavtalet undertecknas. Det gäller då under tolv månader och förlängs automatiskt med ett år i taget om det inte sägs upp tre månader före avtalstidens utgång. Notera att ramavtalet normalt sett inte ger entreprenören någon exklusiv rätt till vissa arbeten utan det står beställaren fritt att upphandla arbeten även från annan entreprenör. Beställare och entreprenör kan dock komma överens om att ramavtalet innebär en exklusiv rätt för entreprenören att utföra de arbeten som omfattas av ramavtalet. De olika alternativen har angivits under punkten 5 i ramavtalet och den text som inte skall tillämpas skall därför strykas.

2.3 Mall för administrativa föreskrifter (bilaga 2 till ramavtalet)

Här antecknas föreskrifter av administrativ karaktär som sedan gäller för varje enskilt avrop av arbete enligt ramavtalet. Det är viktigt att beställare och entreprenör går igenom AF-delen ordentligt i samband med att ramavtalet undertecknas. I AF-mallen är viss text angiven som kursiv. Det är särskilt sådan text som kan bli föremål för särreglering med entreprenören, men texten under alla koder och rubriker i mallen skall diskuteras med entreprenören i samband med upphandlingen. Redan vid förfrågan skall beställaren ta ställning till vad som är viktigt med avseende på exempelvis tillträde, arbetstider etc. Alla som lämnar anbud skall ha tillgång till samma underlag.

Om entreprenören är en församling eller samfällighet med egna åtaganden avseende grävningsarbeten kan reservation för sk. mellankommande order vara nödvändig. Textförslag för sådana fall har angivits under p. 1.1.

Om det finns något särskilt att ange beträffande arbetstider, kanske tystnad vid vissa tidpunkter, anges det under p. 1.2. Detsamma gäller om det finns särskilda krav med hänsyn till fastighetens karaktär, se p. 1.3.

Frågan om tillstånd och vem som skall ordna sådana bör diskuteras igenom ordentligt. Se i ABT 06 vad som är huvudregel och ange sedan vad parterna kommit överens om under p. 1.5.

Ibland kan beställaren själv vilja köpa in visst material och lämna över det till entreprenören. När så sker skall det anges i p. 2.1.

Det är viktigt att ombuden fylls i under p. 3.1. Kom ihåg att det endast är ombudet som är behörig att med bindande verkan företräda sin huvudman.

Kvalitets- och miljöplan skall upprättas av entreprenören om parterna inte kommer överens om något annat. Gå igenom vad som skall gälla. Kontrollera 2 kap 2 § ABT 06 och skriv ner vad som överenskommit i p. 3.3 och 3.4.

Enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) 3 kap 6 § skall den som låter utföra ett byggnads- eller anläggningsarbete (byggherren) under varje skede av planeringen och projekteringen se till att arbetsmiljösynpunkter beaktas när det gäller såväl byggskedet som det framtida brukandet. Byggherren skall vidare bland annat se till att vid utförandet av byggnads- eller anläggningsarbete samordna arbetet med att förebygga risker för ohälsa och olycksfall på arbetsstället. Dock kan ansvaret för byggarbetsmiljön överlätas till entreprenören. Det är i förevarande fall lämpligt att låta

byggherren/beställaren ha kvar ansvaret för byggarbetsmiljön, varför någon överlåtelse inte bör ske i ramavtalet.

Om parterna önskar att villkor för när avrop senast skall ske skall regleras görs det under punkten 4.1. Exempel på lämplig text har angivits.

Frågan om brandskydd är viktig. Entreprenörens brandskyddsansvarige skall anges i p. 5.3.

Det kanske behövs en säkerhet för rätta fullgörandet av entreprenörens förpliktelser enligt avtalet, t.ex. en bankgaranti. Se vad som anges i 6 kap 21 § ABT 06.

2.4 Mall för prislista (bilaga 3 till ramavtalet)

Det är viktigt att parterna enas om enligt vilka principer som entreprenören har rätt att ta betalt för arbeten som avropas enligt ramavtalet. Utgångspunkten är löpande räkning och debiteringsprinciperna framgår av prislistan. Om parterna istället väljer ett fast pris skall entreprenören beräkna priset utifrån de principer som anges i prislistan. Om beställaren så begär skall kalkylen, som ligger till grund för det fasta priset, visas. För såväl löpande räkning som fast pris gäller följande.

Material och varor skall debiteras enligt entreprenörens självkostnad, d.v.s. entreprenörens inköpspris. Eventuella rabatter skall gottskrivas beställaren. Även underentreprenörer skall debiteras med den verkliga kostnaden. Det är viktigt att enas om timarvoden för de olika yrkesarbetare som kan komma att användas. Se till att de olika yrkeskategorierna specificeras och även de olika timarvodena för dessa. Notera att kostnaden för arbetsledning, hjälpmedel, försäkringar och övrigt skall vara inkluderat i timarvodena.

De kompletta timarvodena samt kostnaden för material, varor och underentreprenörer är de kostnader som skall ersättas av beställaren. Entreprenören har även rätt till ett s.k. entreprenörarvode som skall beräknas procentuellt på kostnaderna för material och varor (inte på timarvodena). I prislistan skall storleken på entreprenörarvodet anges. Notera att kostnaderna skall anges exklusive mervärdesskatt.

Debiteringsprinciperna i bilaga 3 skall även tillämpas vid ändringar och tilläggsarbeten.

2.5 Mall för orderbekräftelse (bilaga 1 till ramavtalet)

När ramavtalet är undertecknat skall bilaga 1 användas varje gång något arbete beställs av entreprenören. AF-delen gäller då automatiskt. Orderbekräftelsen bör undertecknas av båda parter så att inga oklarheter föreligger.

Under rubriken ”Omfattning” anges vilka arbeten som entreprenören skall utföra. Var så detaljerad och tydlig som möjligt. De arbeten som skall utföras kan även beskrivas utförligt i en särskild handling som då anges som någon av kontraktshandlingarna (det finns tomma rader i mallen som kan fyllas i). I det fall beställaren har krav på att entreprenören skall utföra arbetena enligt särskilda föreskrifter t.ex. handgrävning av en viss grav eller att särskild hänsyn skall tas till intilliggande murar eller stenar kan det anges i en särskild bilaga till orderbekräftelsen alternativt anges under rubriken ”Särskilda anvisningar”. På så sätt kan entreprenören ”styras” att utföra arbetet i enlighet med den tekniska lösning som beställaren valt.

Tiderna när arbetena får påbörjas och när de skall vara färdiga skall anges.

Arbetena ersätts antingen på löpande räkning eller med ett fast pris. Oavsett ersättningsmodell framgår debiteringsprinciperna i prislistan (bilaga 3). Entreprenören har alltså inte rätt att ta betalt på något annat sätt än vad som framgår av prislistan. Om

parterna enas om ett fast pris har beställaren rätt att ta del av entreprenörens kalkyl som legat till grund för det fasta priset.

Om något behöver specialregleras anges det under rubriken ”Särskilda anvisningar”.
Kontrollera AF-delen och se om det är något speciellt just för det enskilda avropet, t.ex. om återfyllnad skall utföras trots att det normalt sett inte ingår enligt ramavtalet.